

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2005/94

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor verbruiksmaterialen.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 07.03.2005

1.2 Verzoeker

ouder van een leerling.

1.3 Antwoordende partij

directeur, basisschool en schoolbestuur.

1.4 CZB

Een brief werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 7 maart 2005.

Bij brief van 8 maart 2005 werd verzoeker en antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

De school stuurt met een zending van 15 maart 2005 het schoolreglement door.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

De betrokken school vraagt aan de ouders voor de leerlingen van het 1ste, 2de en 3de leerjaar 15 euro en vanaf het 4de leerjaar tot het 6de leerjaar 30 euro als bijdrage voor verbruiksmaterialen, omdat zij elk jaar minder subsidie krijgen.

De ouders krijgen geen bewijs of overschrijving en betalen deze som contant. Gevraagd naar wat de school in haar schoolreglement precies bedoelt met 'verbruiksmaterialen', stelden ze dat dit o.a. omvat: pilletjes voor buikpijn, telefoongesprekken met thuis en toiletpapier. Een gedetailleerde lijst kan niet gegeven worden.

Op vraag van de ouder om een bewijs hiervoor te ontvangen is het antwoord dat dit niet gaat. Mag een school dit zomaar doen?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

11 april 2005, 14u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Ann Beckers.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Art. 76

Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud van hun scholen, voor het werken aan rationeel energiegebruik in hun scholen en voor de kosteloze verstrekking van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerlingen.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening aan leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen; hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht gesteld kan worden en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie wijst op de onderwijsregelgeving die bepaalt dat het schoolbestuur na advies van de participatieorganen in het schoolreglement de bijdrageregeling duidelijk en volledig in het schoolreglement opneemt. Het schoolreglement krijgen de ouders bij de inschrijving mee, ten laatste bij de start van een schooljaar. Het is daarbij de bedoeling van de bijdrageregeling dat ouders bij de start van het schooljaar een duidelijk zicht hebben op de kost die het nieuwe schooljaar meebrengt.

De Commissie is van oordeel dat de school er dient over te waken dat er verder voldoende communicatie is over de concrete bijdrageregeling. Ouders krijgen de mogelijkheid om op aanvraag alle mogelijke details van allerhande kosten en rekeningen te bekomen. Het is redelijk dat de school zelf niet het initiatief neemt om voor alle leerlingen de bewijsstukken van uitgaven voor te leggen. Ouders en school moeten voldoende met elkaar communiceren zodat een volledig inzicht kan bekomen worden aangaande schoolrekeningen, zij het voor de details op verzoek van de ouders.

Volgens de verzoeker en het schoolreglement wordt er zonder veel bijkomende informatie per trimester een forfaitair bedrag van 15 à 30 euro gevraagd aan de ouders voor verbruiksmaterialen. Het zou gaan om EHBO, administratie van de school, communicatie met de ouders, e.a. Het gaat om kosten die volgen uit de algemene werking van een basisschool, waarvoor volgens het decreet basisonderwijs de schoolbesturen een werkingsbudget ontvangen.

De Commissie stelt in dit dossier vast dat door het schoolbestuur een forfait wordt ingesteld voor kosten verbonden aan de organisatie van onderwijs en los van het voor iedereen

voorziene onderwijsprogramma. Het is bovendien onduidelijk of het forfait 15 euro/30 euro voor een bepaalde leerling in het betrokken leerjaar overeenstemt met het gebruik dat hij maakt van goederen en diensten van de school (vb. EHBO-materiaal).

De school toont niet aan dat deze forfaitair aangerekende kosten niet begrepen zijn onder werkingskosten. De voorliggende elementen laten integendeel de Commissie toe te besluiten dat het om kosten gaat die normaal ten laste zijn van het werkingsbudget van de school waardoor deze kosten niet in de bijdrageregeling kunnen worden opgenomen.

De Commissie komt tot het volgende advies:

Het is strijdig met de kosteloosheid in het basisonderwijs de uitgaven voor de algemene werking van de school als organisatie en waarvoor een werkingsbudget is voorzien door de overheid op te nemen in de bijdrageregeling. De ouders zijn niet verplicht dit soort forfaitaire bijdrage te betalen.

Brussel, 11 april 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter